

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednika vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članica vijeća te sudske savjetnice Matee Miloloža, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š., Z., kojeg zastupa S. D., odvjetnica u Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 11. prosinca 2019.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/19-01/699, urbroj: 401-01/05-19-2 od 27. rujna 2019.

Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika poništava se rješenje Hrvatske banke za obnovu i razvitak, broj: 32/2018-2 od 27. kolovoza 2019. (točka 1. izreke rješenja), odobrava se H. Š. pravo na pristup preslici popisa svih krajnjih korisnika kredita koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditirala u razdoblju od 1. do 30. studenog 2017., uz iznose kredita (točka 2. izreke rješenja), te se nalaže Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak da postupi sukladno točki 2. izreke rješenja u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja (točka 3. izreke rješenja).

Protiv navedenog rješenja tuženika tužitelj je podnio tužbu u kojoj u bitnome navodi da je odbio zahtjev zainteresirane osobe za pristup informacijama temeljem članka 23. stavka 5. točke 2. u vezi s člankom 15. stavkom 2. točkom 2. i člankom 15. stavkom 2. točkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, budući je zatražena informacija bankovna tajna te jer zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Navodi da kao tijelo javne vlasti primjenjuje odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, ali na način koji nije u suprotnosti sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“ 138/06. i 25/13.) koji se u odnosu na njega primjenjuje kao *lex specialis*. Smatra kako je tuženik trebao uzeti u obzir i odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava

(„Narodne novine“ 72/13. i 47/14.) prema kojem čak i u slučaju financiranja poduzetnika javnim sredstvima ti poduzetnici imaju pravo na oznaku zaštite tajnosti traženih podataka, dakle, nema automatizma u dostavljanju tih podataka. Nadalje, navodi kako Zakon o pravu na pristup informacijama, a niti drugi propis primjenjiv u postupku radi dostave informacija, ne definira pojam javnih sredstava, a niti javnog interesa te očitu pravnu prazninu tuženik pokušava nadomjestiti tumačenjem pojma javnih sredstava, a i javnog interesa, međutim, takvo tumačenje se ne može primijeniti na tužitelja s obzirom na odredbe Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak. Ističe kako ne raspolaže javnim sredstvima u smislu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, između ostalog jer uplate iz Državnog proračuna čine samo manji dio njegove imovine, a značajan dio sredstava koje plasira u svom poslovanju zadužuje na komercijalnoj osnovi (ne dobiva ih iz državnog proračuna), te nije obvezan svoju dobit uplatiti u Državni proračun, pa stoga smatra da se njegova sredstva već i zbog ciljeva Hrvatske banke za obnovu i razvitak i posebnosti poslovanja i zaduživanja na komercijalnoj razini ne mogu smatrati i tumačiti javnim sredstvima te je očito da bi otkrivanje zaštićenih podataka o takvim aranžmanima moglo negativno utjecati i na daljnje kreditne aranžmane s vjerovnicima tužitelja. Tužitelj nadalje pojašnjava kako ne postoji nikakva osnova za davanje podataka i o krajnjim korisnicima kredita obzirom da bi se time zadiralo i u poslovni odnos poslovne banke i njenog dužnika te kršila prava drugih (dužnika iz odnosa banka-dužnik) na zaštitu bankovne tajne, stvorila moguća odgovornost banke za naknadu štete klijentu i odgovornost tužitelja uz postojanje mogućnosti podnošenja tužbi krajnjih korisnika kredita. Navodi da tuženik nije primijenio Konvencije o zaštiti osoba glede automatske obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju 108 u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka. Tužitelj ukazuje i na primjenu Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016., o zaštiti pojedinaca u vezi obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), koja se primjenjuje od 25. svibnja 2018., i po kojoj bi za zakonitost obrade osobnih podataka trebala postojati makar jedna osnova iz članka 6. navedene Uredbe, a koja osnova u konkretnom slučaju ne postoji. Tužitelj pojašnjava i poslovanje Europske investicijske banke određeno Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ali i Politikama transparentnosti a koja ne čini dostupnim ugovorne podatke vezano uz bankovno poslovanje, odnosno ne otkriva podatke koji su bankovna tajna. Iz naprijed navedenih razloga predlaže ovom Sudu da usvoji tužbeni zahtjev, poništi rješenje tuženika, prekine ovaj spor i zatraži od suda EU tumačenje o tome je li odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama usklađena s pravom EU.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra da se Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i Zakon o kreditnim institucijama ne mogu u konkretnom slučaju uzimati kao *lex specialis*, budući da je ovdje potrebno primijeniti Zakon o pravu na pristup informacijama. Prema odredbi članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama informacija o raspolaganju javnim sredstvima mora biti dostupna javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa jer tužitelj nesporno raspolaže javnim sredstvima. Tuženik se poziva na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: U-zpz 6/2016-7 od 17. listopada 2018., kojom je jasno dano do znanja da se Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i Zakon o kreditnim institucijama ne mogu uzimati kao *lex specialis* u odnosu na Zakon o pravu na pristup informacijama. Tuženik smatra da ne postoji nikakva sumnja da tužitelj raspolaže javnim sredstvima, odnosno da ne postoji pravna praznina u pogledu definicije „javnih sredstava“ jer tužitelj raspolaže proračunskim novcem, a Zakonom o transparentnosti tokova javnih sredstava, uređuje se jedan segment javnih sredstava i to između određenih korisnika, a ne sva javna sredstva pa navedene odredbe ne mogu utjecati na

tumačenje članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. U odnosu na pozivanje tužitelja na Uredbu (EU) 2016/679 naglašava kako je pogrešan navod tužitelja kako ne postoji osnova za zakonitost obrade iz članka 6. Uredbe čija se zakonitost obrade izvodi iz Zakona o pravu na pristup informacijama. S obzirom da Opća uredba o zaštiti podataka detaljno uređuje zaštitu osobnih podataka fizičkih osoba na području Europske unije smatra izlišnim navoditi odredbe Konvencije Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola. Smatra kako je nepotrebno pozivanje tužitelja na propise koji se odnose na Europsku investicijsku banku, odnosno na propise EU, jer je Zakon o pravu na pristup informacijama propis čije je donošenje u nadležnosti država članica te se njime razrađuje ustavno pravo građana. Navodi da nije osnovan prijedlog da Sud ponovno podnese zahtjev Sudu EU za donošenje prethodne odluke, pri čemu ukazuje na rješenje Suda EU broj C-90/18 od 6. rujna 2018., kojim je zahtjev za donošenje prethodne odluke proglašen nedopuštenim. Tuženik predlaže da Sud tužbeni zahtjev odbije.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu H. Š. u odgovoru na tužbu navodi da se njegov zahtjev odnosi na dostavu već traženih i dobivenih informacija, a kako se zahtjev odnosi na pristup informacijama o raspolaganju javnim sredstvima, ne postoji mogućnost zlorabe prava na pristup informacijama, prema članku 16. stavku 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, te su te informacije dostupne bez provođenja testa razmjernosti. Predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev kao i zahtjev za prekidom postupka, te da mu nadoknadi troškove upravnog spora.

Sud je, sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), dostavio odgovore na tužbu tuženika i zainteresirane osobe tužitelju.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

S obzirom da tužitelj osporava samo primjenu prava, a činjenice nisu sporne, te kako stranke u tužbi, a isto tako niti u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave, Sud je konkretni spor riješio bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.).

Tuženik pravilno utvrđuje da tužitelj raspolaže javnim sredstvima jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, prema kojoj temeljni kapital Hrvatske banke za obnovu i razvitak uplaćuje Republika Hrvatska iz Državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga, u konkretnom slučaju, dolazi do primjene odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificirani podatak, što znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Nadalje, treba istaknuti da je ovaj sud u presudi poslovni broj: UsII-169/19-5 od 10. travnja 2019., zauzeo stajalište kako i informacije o krajnjim korisnicima kredita trebaju biti dostupne jer tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Dakle, kako se u konkretnom slučaju traže informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, u pravu je tuženik kada navodi da ne postoji uskrata pristupa informaciji zbog postojanja bankovne tajne, odnosno poslovne tajne iz članka 15. stavka 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama kao niti ograničenja zbog zaštite osobnih podataka iz članka 15. stavka 2. točke 4. Zakona.

Slijedom svega navedenog, ovaj Sud nalazi da se osporeno rješenje tuženika uz obrazloženje kakvo je u istome dano ne može ocijeniti nezakonitim. Naime, tuženik je prilikom odlučivanja o žalbi tužitelja imao na umu mjerodavne odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, stajališta ovog Suda kao i Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pogledu raspolaganja javnim sredstvima te je odgovorio na sve navode žalbe čime je rješenje tuženika dostatno i valjano obrazloženo, a koje obrazloženje prihvaća i ovaj Sud.

Pored navedenog treba istaknuti da se u ovom predmetu ne radi o bitno drugačijim činjeničnim, odnosno pravnim okolnostima u odnosu na predmet u kojem je Sudu EU podnesen zahtjev za prethodnu odluku, niti su nastupile neke nove okolnosti pa se ne nalazi potrebnim ponovno podnijeti takav zahtjev.

S obzirom na navedeno, trebalo je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravni sporovima, odlučiti kao u izreci.

S obzirom da navodi zainteresirane osobe u odgovoru na tužbu nisu utjecali na tijek predmetnog upravnog spora, Sud nalazi da zainteresiranoj osobi ne pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora, te je takav zahtjev zainteresirane osobe odbio.

U Zagrebu, 11. prosinca 2019.

Predsjednik vijeća:
Boris Marković, v.r.